

ÜZENET

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

XXV. évfolyam 4. szám. 2014. február 15.

Ára 0,80 lej

Az erdélyi püspök a nyitás és a párbeszéd híve

A megálmodott terveket életbe kell ültetni

Beszélgetés Kató Béla püspökkel

Év eleje a számadások ideje. Kató Béla püspökkel készült interjúnk azért is aktuális, mivel éppen egy éve, tavaly február elsején iktatták hivatalába. A püspökkel a gyorsan eltelt egy évről, az idej tervekről, az egyházépítés lelki és anyagi vonzatairól beszélgettünk, de azt is megkérdeztük, hogy sokrétű elfoglaltsága mellett jut-e idő családjára is?

– *Hogyan értékeli püspök úr az elmúlt egy évet?*

– Gyorsan eltelt. Bár ha értékelésről van szó, akkor inkább a környezetünknek kell ezt megtennie. Én viszont úgy érzem, néhány dologban sikerült eredményessé tenni a munkát. A püspöknek egyik fontos feladata az, hogy együttműködésre buzdítsa az egyházban, egyházért dolgozókat. Fontosnak tartom, hogy mindenki érezze: nem pártokban, csoportokban gondolkodom. Egyik lelkipásztor kolléga nemrég levelet írt nekem. Tette ezt azért, mert szerintem írásban jobban tud érvelni igaza mellett. Ha ugyanis beszélgetésre kerül sor – írja levelé-

ben –, a püspök úgyis meg tudja győzni az ellenkezőjéről. Számomra ez jelzésértékű volt: a kollégák ugyanis látják, hogy nem zárkózom el a megbeszélések elől, hanem igyekszem mindent párbeszéd útján megoldani. Ráadásul a beszélgetések során én is sokat tanulok. Nyitott vagyok, s igyekszem nem két mondatban elintézni a másikat.

Tavaly jelentős változások voltak: új emberek kerültek az egyházi adminisztrációba. Nyilván idő kell ahhoz, hogy mindenki összeszokjon.

Somogyi Botond

(Folytatása a 4. oldalon)

Beteljesült imádságok: Blanka meggyógyult

Az ünnepek előtti napok mindig zsúfoltak egy klinikai kórháznál. A folyosón ifjú orvossal találkozom, karján mózeskosárban éppen hazafelé tart újszülött kisfiával. Egy boldog József. Nemsokára érkezett is a kismama, ifjú, kissé fáradt, orvos anyuka... Mária. Büszke, boldog, meglegedett mosolyukra áldáskívánással köszönök el. Hazavihetik karácsonyuk legszebb ajándékát, elsősülött gyermeküket...

A kórházlelkészek napja ünnepéllal folytatódik, amit a betegek, a klinikai személyzet és az önkéntes diákok számára szerveztünk. Sok orvostanhallgató hangszerezen is tud játszani, fűvészenekaruk éppen hangol a díszteremben. Az esztendő hálaadó ünnepélyét az egész évben szolgáló önkéntesekkel rendeztük meg. A Hifa mozgássérült egyesület tagjai pedig házi készítésű mézeskaláccsal kedveskedtek...

Mire besötétedik, indulnunk kell a gyermekosztályokra az előkészített kis csomagokkal. A gyermekek lassan kimerészkednek a kórtermekből, a gitárzene felbátorítja őket. Van, aki anyukája ölébe bújik.

Lakatos Gabriella

(Folytatása a 3. oldalon)

Börtönben voltam, és eljöttetek hozzám

Különös a börtön világa. Aki nem volt ott, el sem tudja képzelni. Soha nem gondoltam, hogy valaha is börtönlelkészként fogok oda bejárni. Pedig Isten erre a szolgálatra anyám méhében hívott el. Édesapámat ugyanis 1958. április 10-én tartóztatták, s hat és fél évet szenvedett a hitéért a szamosújvári börtönben. Én ekkor magzatként édesanyám szíve alatt voltam. Ekkor különös dolog történt, amit édesapám csak akkor mesélt el, amikor Marosvásárhelyen börtönlelkész lettem. Valamikor épp a születésem táján őt a vizsgálati fogság után bevitték a marosvásárhelyi börtönbe, s ott töltött néhány hetet. Amikor a rabszállító kocsit begördült vele a börtön kapuján, Isten egy különös imádságot adott a lelkébe.

Lórinicz István

(Folytatása a 3. oldalon)

Az elmúlt húsz esztendőben a ketesdi gyülekezet restaurálta templomát, korszerűsítette a parókia épületét, és új gyülekezeti házat épített. A fáradságos, de eredményes munkálatokért adott hálát a gyülekezet ünnepi istentisztelet keretében. Írásunk a 8. oldalon.

Barangolások bibliai tájakon

Lisztra

Lisztra városa Likaónia tartományának volt a része. Ez a tartomány a nevét a likaónok törzsről kapta, akik ügyes íjászok, közismerten bátor katonák voltak. Legjelentősebb városa Ikónium volt, Lisztra ettől mintegy 40 km távolságra fektült. A város akkor lett jelentős település, amikor Augustus római császár Kr. e. 6-ban a hadiutak biztosítására katonai kolóniákat, telepeket alapít. Ezek egyike volt Lisztra.

Pál első missziói útján jut el először ide. Mivel itt nem volt zsinagóga, Pál és Barnabás pogány környezetben találta magát. A nyelvi akadályok ellenére munkájuknak gyümölcse lett: meggyógyult egy ember, aki születésétől fogva béna volt. A csodának meglepő hatása lesz: nem Istent magasztalják, hanem Pált és Barnabást. A csoda a helybeliek bálványimádását kelti életre, Pált Merkuriusnak, Barnabást pedig Jupiternek nevezik el. Mivel Pálék a helyiek tájszólását nem értették, csak akkor ébrednek tudatára, hogy mi is történik itt, amikor azt látják, hogy egy állatot hoznak, hogy azt feláldozzák tisztelőikre. Pál megdöbben, megszagatja a ruháját, odarohan a menet közé és azt kiáltja nekik: a ti isteneitek nem is istenek tulajdonképpen, mi épp azért jöttünk hozzátok, hogy elmondjuk: csak egy igaz Isten van, akinek jóságát ti már eddig is megtapasztal-

tátok, még akkor is, ha Őt eddig nem ismertétek. De most megismerhetitek, és én arra kérek titeket, hogy térjete meg ehhez az Istenhez.

Ekkor azonban rettenetes dolog történik, hisz Ikóniumból és a kis-ázsiai Antiochiából zsidók érkeznek, akik a tömeget annyira fel tudják hergelni Pál ellen, hogy megkövezik őt. Utána kicipelik a városból, s mivel azt hiszik, hogy halott, ott is hagyják. De a hitre jutottak kis csapata, élén Barnabással s a meggyógyult férfival, kimennek és megtalálják Pált. Aki csodával határos módon felkel, visszamegy a városba és másnap már a szomszédos Derbében hirdeti az evangéliumot.

Pál korán megtapasztalja: az evangélium hirdete nem könnyű dolog, mert megkövezés, sikertelenség követi az ige hirdetését. Sajnos, nem mindig töretlen sikerrel halad előre az evangélium ügye. Vannak küzdelmek, különféle nyomorúságok, ám Isten mindig kaput nyit az üdvösségre.

Lisztra egy áldott embert adott a keresztyénségnek: Timóteust. Valószínűleg Pál első ott-tartózkodása idején hallhatta az evangéliumot, s az apostol második útja során Timóteus már a tanítványok között van. Pogány apának és istenfélő zsidó anyának volt a gyermeke, aki sokat köszönhetett lelki fejlődésében nagyanyjának is. Milyen jó, hogy az a képmutatás nélküli igazi hit, ami már nagyanyjában és anyjában is volt, a harmadik nemzedékben nem szakadt meg. Milyen szomorú sokszor azt látni, hogy a hit láncá egyik nemzedéknél elszakad. Hogy a hívő nagyszülők és szülők nyomába nem lépnek hívő unokák és dédunokák. Könyörüljön rajtunk az Úr, hogy ne szakadjon meg a hit láncá a mi családjaink nemzedékeiben sem.

Timóteus kész volt vállalni a szenvedéseket. Nem volt erős személyiség, mindig a háttárben tudott maradni, de mindenre kész volt, amivel az evangélium ügye előbbre tudott jutni. Igazi lelki gyermeke volt Pálnak, igazi tanítvány, aki kész önmagát megtagadva és felvéve a keresztest követni Mesterét. Mindig kész lemondani a saját akaratáról, hogy az Isten akarata valósulhasson meg.

Pál azt írja róla, hogy senki olyan hűséges nem volt hozzá, mint épp ő. Hogy mennyire sze-

Lelki útravaló hétről hétre...

Hétfőn még fülemben cseng a vasárnapi istentiszteleten elhangzott énekek dallama, amelyek Téged dicsőítenek, Uram.

Mert akkor és ott boldogok vagyunk, a mindnyájunkat átható szeretet ereje érezhető a levegőben. Mindannyian tisztaságra, megbocsátásra és az egymás iránti megbocsátáshoz szükséges erőre vágyunk. A Te segítségedet kérjük, és hiszünk abban, hogy nem hiábavaló őszinte könyörgésünk.

A lelkész minden szava eleven és való igazság, amelynek hallatára mélyebbre hajlanak az imádkozó fejek. Tudjuk, ő vasárnapról vasárnapra, Isten Igéjével és mindennapjainkba beleillő példázatokkal, töretlen meggyőződéssel igyekszik minket a hitben erősíteni. El kell ismernünk, gyarlóságunk sokszor erősebb hitünk-nél, és nemegyszer tudatosul bennünk az, hogy megszegjük Neked tett ígéreteinket.

Buzgó imáinkban se szeri, se száma a hozzád intézett kéréseknek, Uram. Kérünk, de oly keveset tudunk adni egymásnak és Neked. Mert amit

egymásnak adunk, azt valójában Neked adjuk. A szeretetet Tőled kapjuk, és minél többet adunk belőle, annál több marad nekünk. Ezért a Te végtelen szereteted mindnyájunkat feltölt, újra meg újra, csak élni kell vele. És hagyni, hogy áradjon mások felé. Hányszor vagyunk úgy a templomból kijövet, hogy csak sóhajtan tudunk a felgyülemlett érzésektől: Istenem ...de jó, hogy ma is el tudtam jönni, és részese lehettem e csodálatos élménynek... Köszönet érte!

Bárcsak sokkal többen lennénk ezeken az alkalmakon, hiszen nem is tudják mit veszítenek azok, akik nem tapasztalják meg e lelket feltöltő gondolatokat. Sokkal boldogabban, szeretetteljesebb hangulatban ülhetnének le a vasárnapi ebédhez, több reménnyel kezdenék az elkövetkező hetet. Isten Igéje szent útravaló egész hétre annak, aki eljár a vasárnapi istentiszteletekre, lelki tarisznyáját feltölteni.

És végül ismét egy kérés: Uram... Erősíts meg minket a hitben és add, hogy soha ne ürüljenek ki templomaid.

László Magdolna, Koronka

Bibliaolvasó kalauz

Március

1.	Szo	Mt 20,29–34	2Sám 18,1–18
2.	V	Mt 21,1–11	2Sám 18,19–32
3.	H	Mt 21,12–22	2Sám 19
4.	K	Mt 21,23–32	2Sám 20
5.	Sze	Mt 21,33–46	2Sám 21,1–14
6.	Cs	Mt 22,1–14	2Sám 21,15–22
7.	P	Mt 22,15–22	2Sám 22
8.	Szo	Mt 22,23–33	2Sám 23
9.	V	Mt 22,34–46	2Sám 24
10.	H	Mt 23,1–15	Jóel 1
11.	K	Mt 23,16–22	Jóel 2,1–11
12.	Sze	Mt 23,23–36	Jóel 2,12–17
13.	Cs	Mt 23,37–24,2	Jóel 2,18–27
14.	P	Mt 24,3–22	Jóel 3
15.	Szo	Mt 24,23–44	Jóel 4,1–17
16.	V	Mt 24,45–51	Jóel 4,18–21
17.	H	Mt 25,1–13	Abd 1–16
18.	K	Mt 25,14–30	Abd 17–21
19.	Sze	Mt 25,31–46	Jón 1
20.	Cs	Mt 26,1–13	Jón 2
21.	P	Mt 26,14–35	Jón 3
22.	Szo	Mt 26,36–46	Jón 4
23.	V	Mt 26,47–56	Náh 1
24.	H	Mt 26,57–68	Náh 2
25.	K	Mt 26,69–75	Náh 3
26.	Sze	Mt 27,1–10	Jób 1,1–5
27.	Cs	Mt 27,11–18	Jób 1,6–12
28.	P	Mt 27,19–30	Jób 1,13–22
29.	Szo	Mt 27,31–44	Jób 2
30.	V	Mt 27,45–56	Jób 3
31.	H	Mt 27,57–66	Jób 4

rette őt az apostol, abból is kitűnik, hogy halálos ítéletére várva sürgeti, minél hamarabb jöjjön el hozzá, hogy élete utolsó napjaiban még együtt lehessenek.

Miben taníthat és segíthet ma minket a Timóteus személye? Ha ma valakit megszólítunk, hogy vállaljon szolgálatot, feladatot a gyülekezetben, olyan hamar érkeznek ilyen válaszok: ó, ezt nem tudom megtenni, ehhez nem merek hozzáfogni, ehhez túl gyenge, túl tapasztalatlan vagyok. Ó, nem bírom a feszültséget, az én idegeim nem bírnák ki ezt a munkát. Timóteus is mondhatott volna ilyeneket, de ő nem tette, hanem vállalta a munkát, és kész volt a Krisztus ügyéért börtönbe menni.

A nagy kérdés az: mi volt életének a titka? Az, hogy Isten elhívta őt a szolgálatra, és kegyelmi ajándékokat adott neki, az apostol által pedig buzdította őt. A tanítások ma ránk is érvényesek, tanuljunk belőle. Ilyeneket mond Pál neki: maradj meg mindazokban, amiket tanultál, hirdesd az igét, az evangélista munkáját végezd, harcold az igét, az evangélista munkáját végezd, harcold meg a hitnek szép harcát. Mindezeket Timóteus meg is tette, és engedte, hogy Isten Lelke vezérelje. Visszahűződő, beteges ember volt, s mégis lelki atyjával együtt vallhatta: mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít.

Olvasandó igék: ApCsel 14,6–20, 16,1–3, 20,24; Fil 2,19–23, 4,13; 1Tim 4,12, 5,23, 6,12; 2Tim 1,5,12; Zsid 13,23.

Lőrincz István

Református falinaptárunkban a februári hónapban két piros betűs vasárnap is található: kórházmisszió, valamint belmisszió vasárnapja. Alábbi két cikkünk egyházunk kórházban és börtönben végzett missziójáról villant fel néhány képet.

Beteljesült imádságok: Blanka meggyógyult

(Folytatás az 1. oldalról)

Van, akit görgetős ágyon hoznak elénk. Örömet és néhány perces önfeledt mosolyt sikerül belopnunk szívükbe.

Továbbmegyünk: sebészet, ortopédia, pediátria, szívosztály és hematoonkológia. Ide értünk utoljára. A gyerekek már várnak, kisseikeiket elhelyezik a folyosó végébe, és onnan hallgatják az igét, énekeket. Végül egy kislány meglát, és felbátorodva közelebb jön. Szeretné elmondani a versét. Egy régóta bentlakó öt éves kislány, akit első találkozásom alkalmával aléltan, párnákkal kitámasztva találtam. Arra kér, Jézusról beszéljek, mert keveset hallott róla...

Fáradtan, de feltöltődve érkezünk vissza a lelkészi irodába. A folyosón kell imádságban hálát adnunk a napért, mert sokan vagyunk, és nem férünk az irodába. Így a láthatatlan, de titkon jelen levők és „érezhető” felé is szolgálhatunk maradék erőnkől, mert végül nekik is élékeljük énekeinket.

Amikor az ajtókat éppen zárnám, kismama hív telefonon. Kétnapos kislánya, koraszülött, a nap folyamán agyvérzést kapott és szeretné, ha megkeresztelném. Minél hamarabb. Magamhoz veszem a kellékeket, és indulok. A folyosón vár a család többi tagja: férj, testvér, édesanya és

egy 6 éves kislány. Egy másik József és családja. Nemsokára jön Mária is. Arcukon remény, hit és várakozás. A kislány alig 700 gramm, inkubátorban, a kis feje teljesen bekötve. A keresztvíz éppen csak megérinthei, és mivel nem érem el a homlokát, a szív tájékán érintem meg. Látva, hogy piciny végtagjait mozdítani tudja, a szülőkhöz reményt, hitet és bizalmat látok. Erőt érzek arra, hogy „imaharcra” buzdítsam őket. Az Úr közel, és erőt képes

adni a megfáradtnak, erejét megújíthatja egy kisbabának is. Íme, egy másik Mária és József, mellettük nem kiskosár, hanem az inkubátor valósága, és benne egy kis lény, akiben az Úr célokkal és vágyakkal embert tervezett.

Lassan mindannyian hazafelé indulunk. Útközben a hat éves kislány megfogja kezemet. Kérdelem tőle, mi a neve, van-e testvére? Ő rám néz, és azt mondja: „Kérek, imádkozzál Blankaért, mert tudod, nekem csak ő van.” Átadok

egy maradék kis csomagot neki, és arra gondolok, hogy a világhálón keresztül még sokan behívhatóak az imaharcba.

Üzenetem eljutott egy idős nénihez, aki heteken keresztül imádkozott a kisedért. Közben beteg lettem, és csupán pár nap múlva értem el az anyukát, aki elmondta: kislánya a keresztelés után jobban lett. Igaz, az anyuka teje elapadt, de az Úr erről is gondoskodott: egy szomszéd édesanyának szintén koraszülött kisbabája lett és mellette rengeteg teje. Blanka különben vérátömlesztés kellett.

Ám ez is hamar megoldódott: az édesapa gyülekezetéből többen is jelentkeztek véradásra. Most már otthon vannak, és minden megoldódott.

Az Úr mindig ott van, ahol szükségünk. Mellette pedig ott a gyülekezetünk, testvéreink, akiken keresztül áldás érkezik. Ne nyugtalankodjék szívetek, biztatok és imádkozzatok, mert imáitoknak időben kell megérkezniük az Úrhoz, aki titkon van, és nyilvánvalóan megjelenik!

Börtönben voltam, és eljöttetek hozzám

(Folytatás az 1. oldalról)

Ez az imádság így hangzott: Istenem, add hogy ha a gyermekeim felnőnek, majd bejöhessenek ebbe a börtönbe az evangéliummal, ahova engem az evangéliumért zártak be. Tetszett Istennek, hogy ez az imádság 37 év múlva meghallgatásra találjon. Ezt a szolgálatot nem kerestem, hanem elfogadtam, s 12 éven keresztül igyekeztem hűségesen végezni.

Hetente egy alkalommal kaptam lehetőséget a börtönben való szolgálatra. Első szolgálatom 1995 karácsonyán volt, amikor a mezőbergenyei asszonyok által sütött finom házikalácsot is bevihettük. Ők ezt a kedves szolgálatot éveken át végezték, ahogy tette azt a Marosvásárhely–Szabadság úti gyülekezet nőszövetsége húsvét alkalmával.

Már első látogatásom megrázó élménnyel járt. Miután mintegy 30 református rabnak hirdettem az igét, kiosztottuk a kalácsot. Még maradt néhány, s ekkor én azt kérdeztem az ott

levő tisztától: a maradékot kinek adjuk? – La cei necăuți (a nem keresettekhez) – hangzott a válasz. Ezek olyan rabok, akiknek senkijük sincs, vagy akiket soha senki nem keresi. Én addig olyan természetesnek vettem, hogy voltak szerető szüleim, van feleségem, családom, vannak barátaim, testvéreim, azóta sokkal hálásabb vagyok ezekért, mert íme, ez sok embernek nem adatik meg.

Isten külön ajándéka volt, hogy abban az időben a börtönnek református ember volt a parancsnoka Szöllősi Géza személyében, aki hamarosan gyülekezetünknek is tagja lett, és akivel mai napig baráti kapcsolatban vagyunk. Így sok olyan dolgot megvalósíthattunk, ami másképp nem történhetett volna meg. Miután megismertem a rabokat, igyekeztem azt a gyülekezetet megszervezni, ahonnan a rab származott. Elrendeztem, hogy a lelkipásztor is bejöhessen, és sokszor a nagyszámú rokonság is, akit „kineveztünk” gyülekezeti kórusnak, s így legtöbbször bejöhettek gyakorlatilag az egész rokonság. Egyszer egy gyülekezet gondnokának a fia került be elég súlyos ítélettel. Egy sátoros ünnep alkalmával bejöhettek a rokonainak mintegy 30 tagú

csoportja, élén a szülővel. Felejthetetlen marad, hogy a fájó szívű édesanya zokogástól fojtogatva elénekelt a tékozló fiú énekét, aminek refrénje: „Vár Atyád szerelme, vár rád vigasza, / Jöjj a messze tájról, ó, jöjj haza!”

Másik alkalommal hatgyerekes édesanyához jött el lelkésze és a gyülekezet egy csoportja, s bejöhettek az egyetlen nagykorú gyermeke is. Az édesanya 3 év után megölelhette, megcsókolhatta gyermekét, s egy órán át foghatták egymás kezét, ami a rendes látogatás alkalmával akkoriban még nem volt engedélyezett.

Több negatív élményem is volt, néha ki akartak használni, mások becsapni. Még most is állandóan „felkeresnek” a szabadult rabok, a legtöbbször pénzt kérnek, amit valószínűleg a legközelebbi kocsmában el is költenek. Mégis úgy érzem: az ott végzett munka nem volt hiábavaló. A 25-30 rab közül mindig volt 2-3, aki nemcsak azért jött el az együttlétre, hogy kimozduljon a cellájából, hanem figyelmesen hallgatta Isten Igéjét. Többről tudok, aki Isten kegyelméből megváltozott étellel szabadulhatott, és azóta sem került újra börtönbe.

Most már csak nagy ünnepeken járok be, mivel ifjúsági börtön lett, és úgy érzem, e szolgálat végzéséhez fiatal lelkészre lenne szükség. Sátoros ünnepek alkalmával most is megszervezem, hogy ifjúsági csoportok bemehessenek és szolgálhassanak. Imádkozunk azért, hogy Isten erre a nehéz „mezőre”, az Ő aratásába is küldjön munkásokat.

A megálmodott terveket életbe kell ültetni

(Folytatás az 1. oldalról)

Ám az együttműködés így is jó volt. Azt is fontosnak tartom, hogy a püspöknek ne csak tervei legyenek, hanem azokat próbálja – anyagi és szellemi – támogatók révén megvalósítani, életbe ültetni. Különben egyedül marad.

Sajnálattal kell ugyanakkor kijelentennem: az elmúlt esztendő során sok lelkipásztor életébe nyertem betekintést, sok olyan helyzettel találtam magam szembe, amely elkeserítő volt. Azt viszont örömtelinek tartom, hogy a fegyelmi bizottságot csupán év végén kellett megalakítani.

– 12 évnyi főjegyzőség után nyilván nem volt nehéz megszokni az adminisztrációt és mindazt a munkát, ami ezzel jár. Volt-e mégis valami olyan esemény, tény, nehéz ügy, amellyel szembesülni kellett, és amelyre egyáltalán nem számított?

– Hosszú ideig tevékenykedtem püspök-helyettesként, de csak most szembesültem néhány konkrét dologgal: minden adat, hír, esemény először a püspököt éri, s csak azt követően „hullámzik” tovább. Különben valóban vannak olyan történetek, amelyek korábban lappangtak, és csak most jöttek felszínre. Az egyik ilyen a marosvásárhelyi. Az egyházmegye évekkal ezelőtt ingatlanügyben szerződést kötött a Caritsan céggel, és hanyagság miatt ma ott tartunk, hogy az egyházmegyének – az elvesztett pereket követően – minden vagyonát el akarják venni.

Év végéig számba vettük, összegeztük és felleltároztuk mindazokat a gondokat, megoldásra váró problémákat, amelyek az egyházkerület életéhez tartoznak. Ezzel egyidejűleg pedig az erőforrásainkat is, amelyekkel idén gazdálkodnunk kell.

Múzeum, sajtóközpont, szakiskola

– Milyen kiemelt események várhatóak ebben az évben? Melyek a rövid távú tervei az egyháznak? Mi a kitűzött cél erre az évre?

– Tavaly év végén a magyar kormány eldöntötte, hogy reformációi emlékbizottságot hoz létre Orbán Viktor miniszterelnök vezetésével. A szűk körű állandó bizottságnak én is tagja vagyok. A munka most kezdődik el, az elkövetkező négy évben átfogó programmal készülünk a reformáció fennállásának 500 éves megünneplésére. Ez nem abban csúcscsodó ki, hogy egy nagy összefüggést tartunk, hanem azt, hogy egyházunk 500 évéből szeretnénk felszínre hozni mindazt, ami a protestantizmust jellemzi (intézmények, irodalom, gazdaság területén). A mindennapok szintjén ismét fel kell fedezni mindazokat a reformatori értékeket, amelyek egyházunk sajátját jelentik. Ennek tükrében szeretnénk református egyházunk múzeumát és levéltárát felépíteni. A kolozsvári volt Bocskai tér 14. szám alatti épületben lesz ennek helye, a teológia épülete mellett. A levéltárat már rég terveztük, hogy a Farkas utcai templom kerengőjéből – ahol sanyarú, nem megfelelő körülmények között tárolták az iratokat, könyveket –

el kell költöztetni. A templom uniós pénzekből való felújítása miatt idén a helyiséget amúgy is ki kell ürítenünk.

Másik fontos intézményünk lesz a sajtóközpont. Egyházunk kommunikációs eszköztárát szeretnénk felújítani, megsokszorozni. Az épület, amelyben működni fog a központ, az előbb említett múzeum szomszédságában lenne. Egyházunk nemrég kapta vissza az ingatlant, jelenleg is folyik ennek felújítása.

Ugyancsak Kolozsváron kaptunk vissza nemrég egy ingatlant, a volt Faipari Líceum épületét. Ebben szeretnénk elindítani a városban a magyar nyelvű, egyházi háttérű szakiskolát. A református kollégium részeként, az egyházkerület adminisztrálásában fog működni. Óriási kihívás nemcsak az épület teljes felújítása, a tantermek berendezése, a laborok felszerelése, hanem az oktatói testület alkalmazása, valamint a megfelelő számú gyermek toborzása is.

Ebben az évben zárulnak a jubileumi Kálvin-évek, ezt méltóképpen szeretnénk megünnepelni. Ezért Sepsiszentgyörgyön július 10-én a Kálvin téren a nagy reformátor első erdélyi szobrát fogjuk felavatni. A 2014-es év a református világtalálkozó éve is egyben. Két kiemelt rendezvény lesz, az egyik áprilisban Debrecenben, a másik éppen Sepsiszentgyörgyön. A szoboravatás alkalmával nagyszabású találkozót, ünnepséget szeretnénk szervezni. Július 8–9-én lelkészavatás és egyházkerületi közgyűlés lesz, 10-re pedig meghívtuk a svájci testvéregyház vezetőjét is, Gottfried Lochert. Erre az alkalomra érkezik a svájci segélyszervezet,

(Folytatása az 5. oldalon)

Kató Béla a kolozsvári Farkas utcai templom előtt: a püspök mindenkihez empátiával közeledik (Kiss Gábor felvétele)

A megálmodott terveket életbe kell ültetni

(Folytatás a 4. oldalról)

a HEKS küldöttsége is, ugyanis akkor szeretnénk hivatalosan aláírni azt az együttműködési megállapodást, amely a következő három évre vonatkozik. Ennek értelmében a református segélyszervezet a jövőben a két romániai egyházkerületet a diakónia, a továbbképzés és a kis gyülekezetek megsegítése terén jelentősen támogatni fogja. Az eseményen jelen lesz a Generális Konvent (GK) részéről minden református püspök, valamint az esperesek és főgondnokok is. Másnap tartjuk a GK gyűlését, tehát a hivatalos ünneppsorozatnak ez is része lesz. De szeretnénk olyan rendezvényeket is szervezni, amelyek a széles közönség számára nyújtanak élményt, kapcsolódást.

Továbbképzések – gyülekezeti tagoknak is

– *Presbiteri konferencián hallottam a következő megfogalmazást: az elmúlt két évtizedben rengeteg imaterem, templom, gyülekezeti ház épült. Ideje lenne ezeket megtölteni tartalommal is, foglalkozzunk többet a lelkekkel. A püspök úr szerint mi állhat e kijelentés mögött? Mit tud tenni ennek érdekében az egyház?*

– Úgy érzem, nem szabad az egyház külső építkezését szembeállítani a belsővel. Azt sem szabad kijelenteni, hogy ha nem építettünk semmit, akkor tulajdonképpen nem dolgoztunk. Az is nyilván álságos, ha valaki menekül a tetőszerkezet javításától, mondván, hogy csak

a lelkekkel való törődés a fontos. Ha a lelkekkel törődünk, akkor azok lelkesek, mindenre odafigyelnek, és akár azt is észreveszik, ha valami javítanivaló van a templomon.

Tény azonban, hogy az elmúlt két évtizedben sokkal többet foglalkoztunk az építéssel, mint hogy az emberekkel foglalkoztunk volna. Igaz az is, hogy az egyház a visszakapott épületek – például kollégiumok – állagának javításával törődött. Igyekezett a felújítással, holott sokkal több ösztöndíjat kellett volna adnia. Erre nagy szükség lenne most is, hogy kiművelt, értelmes és hívő generációkat neveljünk iskoláinkban. Olyanokat, akik értékeinket megtartják, és tovább építik. Szeretném, ha a jövőben a Kolozsvári és a Marosvásárhelyi Református Kollégium uniós pályázatot nyerne, hogy meglévő erőforrásainkat ne épületekbe, hanem emberekbe fektessük.

Az idéntől lép érvénybe a lelkipásztorok kötelező továbbképzése, a Zsinat el is fogadta a tervezetet. Ehhez programot, szabályzatot, lehetőséget és anyagi forrásokat is rendeltünk. Ez azt jelenti, hogy minden lelkipásztornak ötévenként továbbképzéseken kell részt vennie, megfelelő számú pontot kell összegyűjtenie kurzusokon való részvétel, előadások tartása, publikációk megjelentetése stb. által. A jövő feladata, hogy ne csak a lelkipásztorokra gondoljunk, hanem a gyülekezeti tagokra is. Ugyanis a fogyás következtében egyre több olyan kis gyülekezet lesz, ahova nem tudunk fizetett alkalmazottat biztosítani. Ebben az esetben a kis közösségek megszervezése, életben tartása majd a gondnokokra, presbiterekre vagy éppen a diakónusokra fog hárulni. Ehhez kellene az egyháznak olyan képzési programokat kidol-

gozni, amelyek megerősítik a gyülekezetekben élőket. Az idén ebben is próbálunk előrelépni.

– *A püspök a szószéki szolgálat mellett előadásokat tart, képviseli az egyházat különböző eseményeken, konferenciákon, számos más jellegű meghívásnak kell eleget tennie. A rengeteg utazás mellett jut idő kapcsolódásra, családra?*

– Nagy nehézségek árán sikerült eleget tenni annak az elvárásnak is, hogy a püspök együtt járjon férj és édesapa is, bár mindkét gyerek már „kirepült” a házból. Sőt, reményéseim szerint ebben az évben már nagypapa is lehetek.

Nagyon oda kell figyelnem arra, hogy mikor vannak olyan alkalmak és lehetőségek, hogy egy adott időpontban ne a tizenötödik meghívásnak tegyek eleget, hanem a családdal legyek. Természetesen tisztában vagyok azzal, a közösségek azért választottak meg valakit, hogy az lehetőleg mindenhol jelen legyen. A köz és a család közötti egyensúly kérdése különben nemcsak a püspöknek, hanem a lelkipásztoroknak és a közösséget szolgáló személyeknek is mindig kérdés. Tény, hogy feleségem megértő, segítő és hűséges társam. Mintegy kilencvenéves édesanyámra is különös gondot kell fordítanom, hiszen sokat betegeskedett, ráadásul műtét előtt áll. Nyilván barátaimat sem szeretném elfelejteni, hiszen a püspöki mandátum lejáta után is közösségekben szeretnék élni, az embernek társaságra mindig szüksége van. Barátaimmal idén már a 60. életévünket töltjük, ilyenkor az ember már vissza-visszatekint az eltelt esztendőkre, ugyanakkor arra is gondolnia kell, hogy aktív, dolgozó évei hamarosan lejárnak, és energiát kell gyűjtenie, hogy nyugdíjba vonulását követő éveit is hasznosan és értelmesen töltsse.

Eldobható cikké válik a házastárs?

Talán inkább európai jelenség, de minket, magyarokat és különösen az anyaország határain kívül élő magyarokat súlyosan érint. A házasság válságba jutott.

A törvényesen megkötött, egyháziilag is „szentesített” házasságok kétharmadának a felbomlásáról adnak hírt a statisztikák. Emellett egyre divatosabbá kezd válni a minden törvényes formától mentes házasság, azaz összeköltözés, együttélés. Ennek a felbomlása nem von maga után jogi következményeket. Az állam a tavaly alkotott törvényeivel megkönnyítette és megrövidítette a jogilag megkötött házasság felbontását. Úgy vélem, a törvényalkotó ezzel is a társadalom jó rendjének, az egység tartóságának a bomlását segítette elő. Maholnap régmódinak fogják tartani a keresztyén értelemben vett házassági szövetséget. Akadálya ez az önmegvalósulásnak – mondják. A hűség, türelem, kitartás és megbocsátás elfeledni valókká válnak. A társ eldobható cikké. Ennek a súlyos kérdésnek az elemzése a teológiai etika feladata. A házasság és a család problémájához tartozó másik dolog, hogy erdélyi református egyházunkban már a kilencvenes évek közepétől egyre félelmetesebben figyelmeztető az a tény, hogy kétszer, háromszor több a temetések

száma, mint a kereszteleseké. Nehéz gyógyírt találni e bonyolult és sok bajt magával hozó jelenség gyógyítására, visszaszorítására vagy megállítására.

A házasság válsága, felbomlása nem mai dolog. A bűnnek e világban való megjelenésével ez is kezdetét vette. Mind az Ótestamentumban, mind az Újtestamentumban Isten erről is beszél. A Tízparancsolat második felében a tiltásokkal Isten az emberi jó kapcsolatok megtartására, megőrzésére figyelmeztet. A házassági kapcsolat méltósága, értéke tőle van. A mai emberben meggyengült Isten akarata teljesítésének készsége, a szívnek az a tisztasága, amelynek Jézus érvényt akar szerezni. A házasság válságának okai között talán a legfontosabb: az ember kezd képtelenné válni arra, hogy a gonosz működésére kellő időben felfigyeljen. Ezért kell megváltoznia a látás, a gondolkodás és a cselekvés irányának. Kevésbé szükséges a saját méltóságunkra nézni, sokkal inkább a kapcsolatára. Isten a családi, a társadalmi életünkkel az Ő dicsőségének szolgálatára akar eljuttatni.

Mózes szüleinek példája megfontolásra utaló útmutatás lehet számunkra. Házasságuk szépségét az is jelentette, hogy mindketten ugyanahhoz a nemzethez tartoztak. Frigyük nehéz időben „kötetett”, az egyiptomi szolgaság idején, de nem a nyomorúságokra néztek, hanem Istenre. E házasság különösen azért volt Istennek kedves,

mert ők a hitnek ugyanazon nemzetségéből, a Lévi nemzetségéből valók voltak. Lévi nevének jelentése: magát valakihez kötni, valakihez ragaszkodni. Mennyi áldás és erő származik abból, ha a férfi és a nő nemcsak egymáshoz ragaszkodik, hanem Istenhez is. Áldott házasság az, amelyben az apa és az anya erős hittel kapcsolódik az Úrhoz. Mekkora kegyelem, ha a gyermek ilyen családban születik.

Amikor megszületett Mózes, az anya látta, hogy szép, és három hónapig rejtegette. Az eredeti héber szöveg szerint: „és látta őt, hogy ő jó”. Akaratlanul is arra gondolunk, amit Isten lát a teremtés kezdetén: „és látta Isten, hogy jó a világosság”. Ez a gyermek is jó. Megfelel annak a rendeltetésnek, amelyet Isten eltervezett az ő születésével. A fiú jó arra a szabadításra, amelyet Isten elvégzett választott népe számára.

Mennyivel több gyermeket engednének e világra jönni, ha a szülőkben tudatosulna az, hogy Isten minden gyermeknek rendeltetést adott már az anyaméhben. Nagy feladat hárul a szülőkre és az egyház szolgálóira, hogy azt a kevés gyermeket, aki megszületik, úgy nevelje és tanítsa, hogy képes legyen Isten megszólítására, és Mózeshez hasonlóan így válaszolni az Úrnak: „Ímhol vagyok.”

Székely József

(A szerző egyházkerületünk missziói előadója volt)

Nyitott ajtók Magyarfenesen

Erdély-szerte több száz gyülekezeti házat és templomot épített vagy újított fel a református egyház 1990 óta. Minden ilyen történet a gyülekezet összefogásáról, a közös adományozásról, és jó esetben külföldi és helyi, önkormányzati támogatásokról szól. Az egyházi építkezés igazi alapja azonban ennél rendszerint sokkal több, amit egyetlen szóban foglalhatunk össze: a gondviselés. Újságíróként több olyan egyházi építkezésem megfordultam az elmúlt két évtizedben, ahol világi, laikus ember számára azt a nehezen megmagyarázható „csodát” írták körül lelkészek, gondnokok és presbiterek, hogy amikor a legnehezebb helyzetben voltak – a súlyos pénztelenség, az anyagi kilátástalanság a munkálatok leállításához vezetett –, mindig megjelent egy adományozó. Vagy a kivitelezők mondtak le munkadíjuk egy részéről. A Kolozsvártól mintegy 20 km-re fekvő Magyarfenes gyülekezete a bizonyosság rá: a gondviselés által támogatott gyülekezeti összefogás a példa arra, hogy ha az elején nincs is pénz, a megáldott közösségi ház alapjait akkor is érdemes lerakni.

Imával készült gyülekezeti ház

Még jól emlékszem **Lengyel István** lelkipásztornak a szavaira, amelyek az új gyülekezeti ház és a 130 éves, teljesen felújított, átépített parókia tavalyi, ünnepélyes átadásának vasárnapján hangzottak el a templomban. A lelkész a Jelenések könyve 3.8. verse egy részének egy Biblia-versével indította az ünnepi alkalmat: „Tudom a te dolgadoit: íme adtam elődbe egy nyitott ajtót, amelyet senki be nem zárhat”. Nem véletlenül, későbbi beszélgetésünknek is ez a kiindulópontja. A tizennégy évvel ezelőtt Magyarfenesre került lelkipásztor házaspár – **Lengyel István** és neje, **Sarolta** – arról mesélnek, hogy a kalotaszegi faluba vezető főúton, a falu határában, a Karas-hídnál egy imára megálltak, arra kérve az Urat, vagy nyisson előttük ajtót, vagy ne engedje, hogy ide kerüljenek. Ma is meggyőződésük, hogy a gyülekezet egyöntetű támogatásával átvett parókián küldetésük van. E küldetésüket és az emberek támogatása tette lehetővé, hogy a peres úton visszanyert egykori egyházi óvoda épülete és telke jelentette az új gyülekezeti otthon alapjait. Már a per kimenetele is jelezte, hogy jó úton járnak, hiszen olyan román ügyvédre akadtak, aki hozzájuk hasonlóan hitt abban, hogy az egyházaktól elkobzott vagyonnak vissza kell kerülnie jogos tulajdonosához. A tordai bíróság elutasítása után a kolozsvári táblabíróság végül az egyháznak adott igazat.

„Kissé csodálkozva néztek rám az emberek, miként képzelem el az építkezést pénz nélkül” – emlékszik vissza a kezdetekre a lelkipásztor. **Püsök Sarolta** svájci tapasztalatairól beszél, hiszen a szamosháti szórványgyülekezetekben történő szolgálat előtt ő maga egy évig tanult a

A magyarfenesi új gyülekezeti ház, háttérben a felújításra váró református templom

kantonok országában, és rövidebb ideig ugyan, de férje is belekóstolt az ottani egyházi életbe. A külföldről hozott tapasztalatokkal, sok-sok ismerős elérhetőségével, és sok imával vágtak neki életük nagy „kalandjának”. A közmunkában elkészült alap kiásása azonban hamar meggyőzte az embereket, hogy a lelkész nemcsak beszél, hanem közösséget is kovácsol – a ma oly divatos szóhasználattal – a közös „projekt” köré. A 2003-ban mindössze 10 köbméternyi deszkára elegendő „gyülekezeti” pénz mellé a

Az egyszintes, modern gyülekezeti házzal összekötve felújították a régi óvodát is, ahova a falu gyerekei járnak. Aki attól félt, hogy az egyház magának szeretné kisajátítani a régi óvodaépületet, hamar rájött, hogy azt is a falu számára újítja fel a gyülekezet.

Parókia- és templomfelújítás

„A gyülekezeti ház befejezése után, az autópálya céljaira kisajátított egyházi földekből anynyi pénzt kaptunk, hogy az túl sok volt ahhoz, hogy semmit ne kezdjünk vele, de túl kevés egy újabb építkezéshez” – magyarázza a tiszteletes asszony. És belefogtak az újabb tervezésbe: ezúttal a 19. század végén felépített parókia átépítésébe. Az újabb négy esztendő története legalább annyira izgalmas, mint az előző négy: pénztelenség, közmunka, holland testvérgyülekezeti adományok, önkormányzati támogatás, sok-sok fejtörés, és sok gondviselés. Az 1883-ban épült parókia akkor tágas kúriának számított, a mostani felújítás szintén több lelkész-nemzedék számára épült. A tervező és a kivitelező gyülekezet nem egy-két évtizedre, hanem legalább újabb száz esztendőre épített magának parókiát.

A hogyan tovább kérdésére körbejárjuk a templomot. Az alig pár hónapos csendes időszak után a gyülekezet újabb fába vágta fejszéjét: a templomot szeretnék felújítani. Tavasszal már leszerződött székelyföldi munkások jönnek a bádotorony kicserélésére, a többi felújítás előreláthatólag újabb két-három évet fog tartani. „Azt tanítom a konfirmandusoknak, hogy mindig hittel menjenek neki az életnek. Erről szól tulajdonképpen a magyarfenesi építkezésünk is: az Úristen által számunkra kinyitott ajtókat senki nem zárhatja be előttünk” – magyarázza végszóként **Lengyel István**, aki az idéntől meghonosított *Magyarfenesi Esték* újabb előadására készül a gyülekezeti házban jórészt egyházi témákhoz kapcsolódó, jeles előadókkal.

Makkay József

A Lengyel házaspár igyekszik közösséget kovácsolni az egyházköztségben

mintegy négyéves építkezés során 10 eurótól több száz euróig terjedő pénzádományok is jöttek külföldi hívektől, de gyűjtött és kétkezi munkával segédkezett a gyülekezet, illetve az ügy mellé állt a helyi önkormányzat is. Amikor így is minden pénz elfogyott, mindig akadt egy-egy nagylelkű helyi vállalkozó, aki kisértette az építkező közösséget. „Volt olyan időszak 2007-ben, amikor úgy éreztük, a befejezésre már sem erőnk, sem pénzünk nincs. A falu határában, az egyház földjeinek egy részén áthaladó erdélyi autópálya építője, a Bechtel amerikai vállalat akkor érkezett a kész szerződéssel, hogy írjuk alá. Lett újra pénzünk, így be tudtuk fejezni a munkálatokat.”

Mi lesz velünk a hamis mammon globális világában?

Pillantás a 2013-as korrupciós jelentésre

Jézusnak meglepő módon még a korabeli korrupciós világról és világhoz is volt üzenete. Nem azért, hogy kibéküljenek vele tanítványai, hanem hogy világosan lássák, miről is van szó. És tudjanak élni Jézus-követőként a hamis mammon világában. Lukács evangéliumában ezt mondja Jézus: „szereztek magatoknak barátokat a hamis mammonnal” (Lk 16,9). A mammon arám eredetű szó, jelentése a „bízni” igéből ered, vagyis a mammon az, amibe az ember a bizalmát veti. Ezt a szót olyan anyagi javak megnevezésére használták, amelyhez az ember igaztalan úton jut hozzá, s aztán bálványá teszi, belé helyezi bizalmát, de amely aztán becsapja, mert nem váltja be a hozzáfűzött reménye-

ket. A mammon, vagyis az anyagi javak hamissága nem önmagukban van, hanem abban, ahogyan az ember bánik velük, ahogyan viszonyul hozzájuk. Az anyagi javak olyan eszközök, melyek szükségesek az emberi létfenntartáshoz, keresztyénnek és nem keresztyénnek, hívőnek és nem hívőnek egyaránt. De ezeknek meg kell maradni eszközi szerepükben, nem nőhetnek a fejünkre, s nem lehet pénzbálványá tenni őket, vagyis hamis mammonná kultiválni, magasztosítani. Bibliái értelemben a vagyon, a pénz szolgálja az emberek javát, de ne az emberek szolgáljanak neki – ez a jézusi látásmód. Ahol a pénz és a vagyon bálványá, hamis mammonná lett, lesz, ott pusztít és rombol, ahol azonban eszközként tekintenek rá, és így használják, ott épít, előrevisz. Jézus a mammon trónfosztását hajtott végre, azaz megtörte a pénz bálványozott hatalmát, trónja vesztetté tette a hamis mammont. Vajon ha Jézus körülnézne mai világunkban, mit látna és hogyan fogalmazna? Biztatna-e arra, hogy szerezzünk onnan is barátokat?

Szervezet a hamis mammon ellen: Transparency International

Elsősorban egy nemzetközi szervezet tűnik a szemünkbe, ami a jézusi értékelést a maga sajátos módján közelíti meg, talán önkéntelenül is. Ez a Transparency International (TI). Olyan nem kormányzati, társadalmi szervezet a TI, mely világméretben figyeli és rendszeresen közzéteszi jelentéseit a vállalati és a politikai, s más jellegű korrupció mértékéről. Székhelye Berlinben van. 1993-ban alapította a Világbank korábbi kelet-afrikai igazgatója, Peter Eigen a holland Den Haagban. Célja a nemzeti és nemzetközi szinten jelentkező korrupció átvilágítása és visszaszorítása. P. Eigen hosszú éveken át gyűjtötte tapasztalatait a fejlesztési projektekről és segélyekről, elsősorban Kenyában és más afrikai országban. Úgy találta, hogy a korrupció volt a fő oka annak, hogy ezek a projektek nem

úgy működtek, ahogyan kigondolták azokat. Elhatározta, a gazdag és a szegény országok korrupciós struktúráira ráirányítja a világméretű figyelmét. Amint elkezdett ezzel foglalkozni, a Világbanktól elbocsátották. Akkor határozta el, hogy a korrupció feltárására független, nem kormányzati szervezetet hoz létre. Ez 1993 júniusában meg is történt. Tevékenységük filozófiájának lényege: ahhoz, hogy a korrupció nagyon összetett jelenségét át lehessen látni, és ellenszert lehessen keresni, alaposan meg kell vizsgálni az okokat és a mechanizmusokat. Nem egyes eseteket vizsgálnak, mint mondjuk az Amnesty International, hanem azokat a gyenge pontokat derítik fel, melyek a törvényekben, a szervezetekben vagy társadalmi alrendszerben rejtőznek. Nem leleplezni akarnak, hanem reformokat kezdeményeznek a korrupciós jelenségek felszámolására. Koalícióra törekszik mindazokkal, akik világos és alapos ismeretekkel felvértezve próbálják a folyamatos megfontolást és a javaslattevést végezni. Több mint 90 országban van már képviselőjük.

Mit mutat a korrupciós barométer?

A TI nemrég közzétette 2013-as jelentését a korrupció világméretű jelenségeiről, a nemzetközi és a nemzeti trendekről és tényekről. A korrupció érzékelési index adatai igen elgondolkodtatóak. A 2013-as „barométer” valójában a 2012. szeptember – 2013. március közötti időszakot méri fel. 114 ezer embert kérdeztek meg személyesen, telefonon, illetve online interjú keretében 107 országban. A vélemények nem a bizonyított, tényleges korrupciót tükrözték, hiszen ennek kiderítése már nyomozati tevékenységet feltételez. A barométer tendenciákat jelez, a megkérdezettek olykor igen eltérő műveltségi és értékszintjéhez, szimpátiáihoz igazodva. A kérdések 12 érzékenységi pontot, területet térképeztek fel. Vonatkoznak a politikai pártokra, kormányzatokra, parlamentre és törvényhozásra, katonaságra, nem kormányzati szervezetekre, médiára, vallási szervezetekre, üzleti életre, nevelési/oktatási rendszerre, igazságszolgáltatásra, egészségügyi/orsvosi ellátásra, rendőrségre, szolgáltatásokra. Az értékelés pontjai egytől százig terjednek. Érdekes, hogy voltak helyek, ahol szívesen nyilatkoztak a

megkérdezettek, de voltak, ahol nem, mert féltek a törvényi vagy politikai retorziótól. Szívesen nyilatkoztak a megkérdezettek, azaz közel 90%-uk Ausztráliában, Kanadában, Dániában, Chilében, Németországban, Izraelben, Norvégiában, Svájcban, Angliában. Ez az ottani jogbiztonságról is pozitív bizonyítványt állít ki. Megdöbbentő, hogy hazánkban a megkérdezetteknek 73%-a vonakodott véleményt nyilvánítani, arra hivatkozott, hogy nem ismeri az összefüggéseket, s tart a hátrányos következményektől. Ezzel a tartózkodó véleménnyel egy sorba került Magyarország például Örményországgal, Etiópiával, Indiával, Kazahsztánnal, Ukrajnával, Vietnammal, Jemennel, Marokkóval.

Kik a „tisztábbak”, kik a „sötétebbek”?

A világon a legkevésbé fertőzöttek korrupcióval a következő – évek óta éllovas – országok. Első helyen áll Dánia, majd Új-Zéland jön, aztán Finnország, Svédország, Norvégia következik, tehát a (protestáns) skandináv országok. A 6. helyen áll Szingapúr, utána jön Svájc, Hollandia, Ausztrália és Kanada. Ők alkotják a korrupciótól vélhetően mentesebb országok sorát. A lista alján, a legkorruptabb országok közé a következők tartoznak: 177, 176, 175. helyen, a világlista végén áll Szomália, Észak-Korea, Afganisztán, Szudán. Feljebb Dél-Szudán, Líbia, Irak, Üzbegisztán, Türkmenisztán és Szíria.

Magyarország a korábbi 46. helyről a 47. helyre csúszott le. Előtte Dél-Korea, mögötte Seychelle áll. A környező országok közül Ausztria előkelő helyen van a nemzetek korrupciós indexe szerint, a 26-on. Szlovénia már csak a 43. helyezett. 57. helyen áll Horvátország, 61. helyen Szlovákia, 69. helyen Románia, 72. helyen Szerbia, 144. helyen Ukrajna.

Fontos tükrök – ne törjük össze!

A TI 2013-as jelentése minden tekintetben fontos tükrök. Adatai még akkor is, ha nem oknyomozó tudományos módszer eredményeként kerültek nyilvánosságra, mégis a nyilvánosság véleményét tükrözik. Ezért érdemesek arra, hogy a nyílt és burkolt tendenciákra ráirányítsák a figyelmet.

Világméretben és hazánkban is a politikai, az üzleti élet, a közzsféra, a média és az egyházak szerepét illetően jelzésértéket hordoznak. A TI alapítója, Peter Eigen véleménye és célkitűzése ma is megáll: nem a leleplezés, a megszegényítés, hanem a jelenségek feltárása, a negatívumok visszaszorítása a cél. Ehhez pedig koalíciós partnerek kellene. Vannak is, és egymást segítve tehetnek is nem keveset a „kifehérítés”, a tisztázódás, a tisztább, átláthatóbb, vállalható viszonyok megteremtéséért. De ehhez merjünk belenézni a tükörbe, még ha az olykor görbe is!

Dr. Békefy Lajos

Hírek – Események

• **Továbbképző vallásánároknak.** A Bethlen Gábor Alap, valamint a Budapesti Református Pedagógiai Intézet támogatásával egyházkerületünk továbbképző tanfolyamot szervezett vallásánároknak. A február 3–5-e között Kolozsváron tartott szeminárium *Kompetenciafejlesztő oktatás a vallásánításban* témakört elemezte.

• **Új esperes igazgatótanács kinevezéssel.** Tavaly decemberben lépett életbe az új zsinati határozat: ennek értelmében, ha egy egyházmegegyében kétszer is meghiúsul az esperes megválasztása, az esperes kinevezéséről az igazgatótanács hivatott dönteni. Erre hivatkozva, az Igazgatótanács januári ülésén a Kézdi-Orbai Egyházmegegyébe Balogh Zoltán kovászai lelkipásztort neveztek ki esperesnek. Mint köz-

tudott, az egyházmegegyei választásokra a 2012-es tisztújító közgyűlés előtt került sor. Másfél éve azonban a Kézdi-Orbai Egyházmegegyében mégsem sikerült esperes választani. Részben hasonló volt a helyzet az Erdővidéki Egyházmegegyében is, ott azonban tavaly decemberben a közgyűlés Berszán István középajtai lelkipásztort választotta esperesnek, aki Nagy Károly köpeczi lelkészt váltja a tisztségben.

• **Református szakácsok?** A 2014/2015-ös tanévtől a jelenleg érvényben levő tanügyi törvény szerint a szakoktatás kilencedik osztálytól kezdődik. A Kolozsvári Református Kollégiumban rendhagyó módon két új szak indul: a Technofrig Szakközépiskolából áthozzák a magyar nyelvű szakácsképzést, és tervek szerint víz- és gázszerelői szakoktatás is indul.

A hazaérkezés helye

Két évtizedes munkáért adott hálát január 26-án a ketesdi gyülekezet. Az ünnepi istentiszteleten Kántor Csaba püspökhelyettes hirdette az ígét, az istentiszteleten az óbudai testvérgyülekezet képviselői és a Szilágy megyei RMDSZ küldöttei is részt vettek.

Az elmúlt húsz esztendőben a ketesdi gyülekezet nagyszabású felújításokat végzett az egyház épületein. Restaurálták a templomot, korszerűsítették a parókia épületét, és új gyülekezeti házat építettek, ahol a bibliaórákat, ifjúsági alkalmakat és vallásórákat tartják. A fáradtságos, de eredményes munkálatokért adott hálát a gyülekezet ünnepi istentisztelet keretében.

Kántor Csaba püspökhelyettes a 84. zsol-tár kapcsán elmondta: a választott nép számára minden időben a jeruzsálemi templom jelentette a biztos pontot. Minden hithű zsidó évente legalább egyszer ellátogatott az Úr házába,

függetlenül attól, hogy milyen nagy utat kellett megtennie, és mennyit kellett nélkülöznie a cél elérése érdekében. Amikor a gyülekezetek áldozatot hoznak azért, hogy Isten hajlékát felújítsák, akkor a megmaradási szándékukat fejezik ki.

Egy gyülekezet hűségét azáltal bizonyítja, hogy nem hagyja tönkremenni az egyházi épületeket, ami egy biztos pont gyülekezeteink életében. Bármilyen messze is vezessen a hívő ember útja a szülőfalutól, a templom az a hely, ahova mindig hazatérhet. Az igehirdetés után a ketesdi ifjak mutatták be színvonalas ünnepi műsorukat, melynek keretében ismert ifjúsági énekeket, szavakat adtak elő.

Bálint Zoltán helybeli lelkipásztor köszöntötte a gyülekezet vendégeit: Kántor Attila nyugalmazott lelkipásztort, a Kalotaszegi Egyházmegegye egykori esperesét, a Szilágy megyei RMDSZ részéről megjelent Seres Dénes képviselőt, Csoka Tibort, a megyei tanács elnökét, illetve Szilágyi Róbert ügyvezető igazgatót. Köszönetet mondott a helyi önkormányzatnak,

Az elmúlt időszakban a magyar nyelvű szakoktatás kérdése több alkalommal is előtérbe került, hiszen a Székelyföldet leszámítva, Erdély más területén alig létezik. Egyrészt ingatlanok és szakemberek hiánya miatt, másrészt pedig azért, mert a szülők kizárólag elméleti iskolákba irányítják gyermekeiket. **Tőkés Zsolt**, a Székelyudvarhelyi Református Kollégium igazgatója lapunk kérdésére elmondta: a székelyföldi református egyházi iskolákban nincs szakoktatás, hiszen a tanításnak ez a formája a többi magyar nyelvű tanintézet keretei között működik. **Szőcs Ildikó**, a Nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium igazgatója arról számolt be, hogy iskolájukban három szinten is működik szakoktatás: a középiskolás osztályok szintjén, külön szakiskolában (ez az ún. inasiskola), valamint posztliceális szinten. A kollégiumban már nyolc éve működik a szakoktatás, jelenleg a turisztika-közélelmész szakra lehet jelentkezni.

illetve a megyei RMDSZ képviselőinek azért, hogy nagymértékben hozzájárultak a munkálatok befejezéséhez.

Bálint Zoltán szerint nehéz lenne felsorolni azoknak a nevét, akik az elmúlt húsz esztendőben részt vettek az egyházi épületek helyreállításában, hiszen nincs olyan munkáskéz a faluban, amely valamilyen módon hozzá ne járult volna a munkálatokhoz. Megemlékezett azokról a személyekről is, akiket ez idő alatt magához szólított az Úr, és már nem osztozhattak az egybegyűltek örömeiben.

A magyarországi testvérgyülekezet nevében **Somody Árpád** üdvözölte az egybegyűlteket. Az óbudai gyülekezet egykori gondnoka szeretettel emlékszik vissza a testvércapcsolat állomásaira, amely szinte a munkálatok indulásakor alakult ki a két gyülekezet között. Szerinte nagyon fontos, hogy az erdélyi egyházközségek szoros kapcsolatot ápoljanak az anyaországiakkal. A 2009-ben létrejött közös református zsinat fontos szerepet játszott abban, hogy az egymástól elszakított egyháztesztek ismét egymásra találjanak.

Istentisztelet után ünnepi ebédre került sor, ahol a házigazdák nevében **Czondi István** gondnok köszöntötte a vendégeket.

Hover Zsolt

ISSN-1223-8848

Zsúfolt templom Kettesden. Az elmúlt húsz évben szinte mindenki hozzájárult a munkálatokhoz.

ÜZENET

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja

A szerkesztőség címe: 40079 Kolozsvár

Király utca (str. I. C. Brătianu) 51. sz.

Telefon: 0731 019404

Drótposta: uzenet@reformatus.ro

Főszerkesztő: Somogyi Botond

Kéziratot nem őrünk meg

és nem küldünk vissza.

A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.

Készült az Erdélyi Református

Egyházkerület

Misztótfalusi Kis Miklós

Sajtóközpontjának nyomdájában.

Felelős vezető: Dávid Zoltán

Olvasószerkesztő: Sztranyiczki Mihály

Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos

Tördelés: Czirmay Ágnes

